

در حاشیه بیانیه حزب دمکرات کردستان ایران "کمیته تبلیغات"

فرخ معانی

پاسخ حزب دمکرات کردستان ایران به نظر و خاطرات عبدالله مهتدی در رابطه با جنگ حزب دمکرات و کومه‌له (مندرج در کتاب پنج سال با عبدالله مهتدی)، عکس‌العمل وسیعی را به همراه داشت. سبک برخورد حزب دمکرات به قضیه در بیانیه مطبوعاتی‌اش فضا را بشدت متشنج کرد.

در پانزده - بیست سال گذشته رابطه احزاب کردستانی، خصوصاً حزب دمکرات و کومه‌له (احزابی که تحت هر دو نام فعالیت دارند) رو به "بهبود" نهاده بود. همکاری‌های تاکتیکی، انتشار اطلاعیه‌های مشترک، همکاری‌های اطلاعاتی، نشست و مذاکرات پی در پی و... ظاهراً نشان از بهبود روابط داشت. روابط و نزدیکی فی‌مابین زمینه امید به کارهای مشترک بزرگتری را هم فراهم کرده بود.

اما به طرز بسیار غافلگیر کننده‌ای حزب دمکرات کردستان ایران بیانیه‌ای "در پاسخ به گفته‌های کاک عبدالله مهتدی" صادر می‌کند. در این بیانیه مطبوعاتی با همان زبانی سخن می‌راند که در گرماگرم جنگ بکار برده است، همان استدلال‌های را بیان می‌سازد که خود دلیلی برای جنگ بوده‌اند. لحن پرخاشگرانه بیانیه و تکرار ادعاهای قدیمی در آن باعث نگرانی طیف وسیعی از فعالین حزبی و منفرد شده است.

خاطرات نویسی که مدتی است در میان فعالان و دست‌اندرکاران جنبش کردستان شروع شده و پیش‌کسوتان آن (بدلیل سنی) حزب دمکرات بوده‌اند، زمینه‌ای گشته که نسبت به رویدادهای مهم کردستان اظهار نظر گردد. تابحال (تا قبل از صدور بیانیه حزب دمکرات) شاهد اظهار نظر رسمی حزبی در مورد این خاطرات و اظهار نظرها نبوده‌ایم. چرا و به چه دلیل حزب دمکرات کردستان ایران بعد از گذشت بیست و پنج سال از برافروزی جنگ داخلی اقدام به صدور چنین بیانیه‌ای رسمی می‌کند؟! چه مسئله‌ای باعث شده که حزب دمکرات با اقدامش خاطرات تلخ آن دوران را دوباره زنده کرده است؟

قبل از کاک عبدالله، کاک ابراهیم عزیزاده هم در مورد جنگ دمکرات و کومه‌له اظهار نظر کرده بود. چرا در آن مورد سکوت اختیار کردند؟

شاید دلیل صدور بیانیه این باشد که رهبران حزب دمکرات کردستان ایران حزب کومه‌له و شخص کاک عبدالله را رقیب پیشی گرفته از خود دیده‌اند! و یا حزب کومه‌له را به دلایل متعدد در موقعیت پاسخگوئی به بیانیه ندیده‌اند! صدور این بیانیه به هر دلیلی که باشد، بدرستی باعث نگرانی اذهان عمومی شده است.

جنگ حزب دمکرات با کومه‌له علاوه بر مایوس کردن مردم در راه مبارزات حق طلبانه‌اشان خانواده‌های زیادی را هم برای همیشه داغ‌دار کرده است. این جنگ نه تنها تأثیر منفی بر روند مبارزات ملت کرد برای دستیابی به حق مسلم خود داشت، بلکه ضربه سهمگینی بر پیکر جنبش آزادیخواهی در سراسر ایران بود. دست جمهوری

اسلامی را برای سرکوب راحت‌تر جنبش حق طلبانه ملت کرد باز کرد، و نهایتاً به عامل بازدارنده‌ای بر سر راه رشد مبارزات آزادیخواهی (چه در کردستان و چه در ایران) تبدیل شد.

گرچه در جامعه کردستان نیز همانند بقیه ایران مناسبات و قانونمندی نظام سرمایه‌داری حاکم است و جامعه به طبقات و اقشار متفاوت تقسیم شده است و به این اعتبار احزاب و سازمانهای فعال در این جامعه از منافع مختلف و گاه متضاد حمایت می‌کنند (بدون در نظر گرفتن ترکیب انسانی آنها). اما دلیل تعرض حزب دمکرات به کومه‌له (همینطور به دیگر احزاب) نه بر سر منافع طبقاتی بلکه به دلیل منافع عینی و آنی دیگری بود.

حزب دمکرات بعنوان تنها حزب موجود تا آن زمان، منافع‌اش را به خطر افتاده می‌دید. حاضر نبود این واقعیت را قبول کند که احزابی دیگر با تفکرهای متفاوت پا بر عرصه مبارزه گذاشته و دوران یکه تازی‌اش به پایان رسیده است. به همین دلیل تلاش داشت کومه‌له را مجبور به تمکین در برابر خود سازد. از دیدگاه حزب دمکرات شرط حضور و فعالیت دیگر احزاب در کردستان تأیید و تمکین به این حزب بعنوان حزب مقتدر کردستان بود. جنگ افروزی حزب دمکرات برای از بین بردن دمکراسی و ساکت کردن کومه‌له بود.

وظیفه احزاب و روشنفکران است که با تلاش برای روشن ساختن زوایای این جنگ خانمان‌سوز از آن تجربه گرفته و اجازه ندهند بار دیگر از مبارزین راه آزادی_دمکراسی و عدالت اجتماعی قربانی بگیرد.

تجربه حاصل از این ارزیابی‌ها باید منجر به تعهد احزاب مبنی بر احترام گذاشتن به دمکراسی و آزادی عقیده باشد. این تلاش‌ها باید در جهت بتصویب رساندن مصوبه‌ای باشد که همه احزاب موجود در کردستان آنرا امضا کرده و به آن پایبند بمانند. مصوبه‌ای که در آن قید شده باشد دمکراسی و آزادی فعالیت احزاب برای ملت کرد پرنسب است و تحت هیچ بهانه‌ای قابل تخطی نیست. مصوبه‌ای که در آن آزادی نقد و بررسی نظرات برای همه برسمیت شناخته شده باشد. مصوبه‌ای که در آن برخورد فیزیکی را تحت هر بهانه و دلیلی ممنوع بدانند. بیانیه حزب دمکرات کردستان ایران را نیز باید از این منظر مورد توجه قرار داد. نکاتی که در این بیانیه بعد از گذشت بیش از بیست و پنج سال از جنگ آمده است، متأسفانه نشان از عدم تغییر سیاست و نوع نگرش حزب دمکرات نسبت به دمکراسی و آزادی دارد. لحن بیانیه همه ما را که بنوعی از این جنگ آسیب دیده‌ایم، به خاطرات تلخ آن دوران می‌برد. مطمئناً داغ خانواده‌های از دست رفته جنگ داخلی را نیز تازه کرده است. بیشتر از لحن بیانیه، استدلالها و احکامی که در آن آمده‌اند جای نگرانی هستند. ظاهراً دلیل اصلی جنگ افروزی حزب دمکرات کردستان ایران (اقتدارگرائی) هنوز به قوت خود باقی است. این بیانیه بیش از پیش وجود چنین مصوبه‌ای را ضروری می‌سازد. فعالین جنبش ملی_دمکراتیک کردستان برای جلوگیری از تکرار جنگ داخلی هیچ راهی بجز تلاش برای بتصویب رساندن چنین مصوبه‌ای ندارند. باید راه را بر اقتدارگرائی بست. زمینه را برای دمکراسی آماده ساخت.